

פארקים לאומיים בארצות הברית

ארצ'ס | קניונלנדס

נטע דגני | שרון גולדמן

"אלפי אנשים עייפים, טרודים ומתורבתים יתר על המידה מתחילים להבין שהליכה להרים היא כמו הליכה הביתה, שקיומו של הטבע הפראי הוא כורח וששמויות הטבע נחוצות לא רק כמקור לעין כחומר גלם או כמקור למים להשקיה, אלא כמעיינות של חיים. שמרו את הטבע קרוב ללבכם, מפעם לפעם עזבו הכול וטפסו על הר או בלו שבוע ביער, נקו את נפשותיכם". פעיל שמירת הטבע ג'ון מיור

שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס

מיקום: מערב מדינת יוטה
מתי? כל השנה (עדיף לא: דצמבר-פברואר)
ראו עמודים 14-45

פארקים לאומיים בארצות הברית

ארצ'ס | קניונלנדס

סדרת **זום-אין** כרך 2

כתיבה: נטע דגני, שרון לויןסקי גולדמן
עיצוב גרפי: נאוה מוסקו
עריכת לשון: רותי מגידס
מהדורה ראשונה, תשע"ו
שטיינהרט שרב מוציאים לאור בע"מ

© כל הזכויות שמורות לנטע דגני

National Parks in the USA

Arches | Canyonlands

1st Edition, 2016

Hebrew Edition Published by Steinhart Sharav Publishers Ltd

© Neta Degany

שער קדמי: קשת דליקט ארצ' והרי לה סל בשמורת הטבע הלאומית ארצ'ס, **צילום:** William Michael Norton|Dreamstime.com

כל הזכויות שמורות לנטע דגני. אין לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם, להציג, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - כל חלק מהחומר שבספר זה ללא רשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות. אף שהמחברת, ספקי תוכן אחרים והמוציא לאור נהגו בהקפדה סבירה בהכנת ספר זה, אין הם ערבים לטכונות או לשלמותו של המידע בספר ואין הם מקבלים על עצמם, במידת האפשר, כל חבות הנובעת מהשימוש בו.

שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס

מיקום: מערב מדינת יוטה
מתי? כל השנה (עדיף לא: דצמבר-פברואר)
ראו עמודים 46-77

קרדיט צלמים:

כל התמונות צולמו על ידי נטע ועשהאל דגני למעט התמונות הבאות:
27 למעלה, 28 למטה, 40 תמונת אייל תחתונה, 56 למטה, 62 - נאוה ויגאל מוסקו; 56 למעלה, 72, 73 למעלה - שרון ורן גולדמן
3 Top I BebBalnkenburg, 14 I McGuire, 17 D Jf123, 26-27 Bottom D KateLeigh, 33 D Gelyngfjell,
34 Top Right D MichaelSmith, Bottom Right D ChrisCurtis, Left D KushnirovAvraham, 40 (Bobcat) I Twildlife,
41 Top I Moodville, 44 D RichardSemik, 68 D Paulemke, 70 Top D StevenProrak, Middle D Oksanaphoto,
Bottom D GaryWhitton, 71 D Wisconsinart, 75 I GeorgeBurba
D - www.dreamstime.com, I - www.istockphoto.com

ליצירת קשר עם המחברות, לעדכונים, לפורום מסלולים ולייעוץ אישי: www.maslulim-america.com

פארק לאומי הוא המונח השגור בקרב ישראלים לשמורת טבע לאומית בארצות הברית. יחד עם זאת, בעמודי הספר השתמשנו במונח שמורת טבע לאומית כחלופה העברית לפארק לאומי.

הדירוג שלנו לשמורות הטבע הלאומיות בארצות הברית

הדירוג הגבוה ביותר

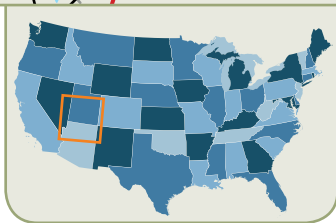
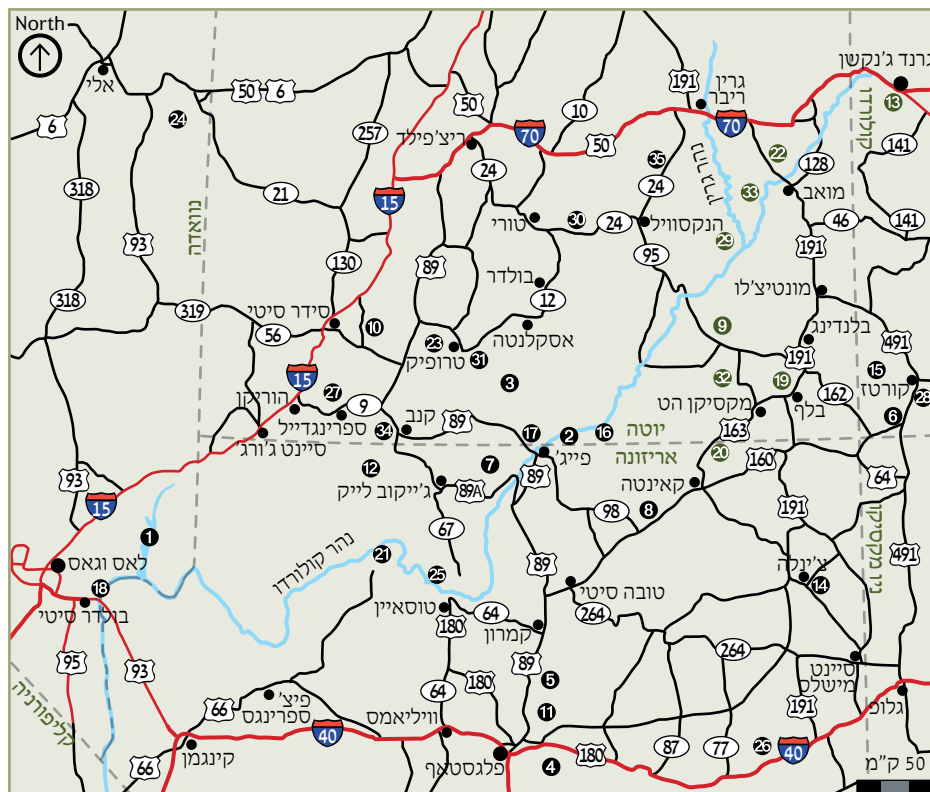

הדירוג הנמוך ביותר

* לא כולל את אלסקה והוואי

250 ק"מ

מפת התמצאות

1. אגם מיד (Lake Mead)
2. אגם פאוול (Lake Powell)
3. המונומנט הלאומי אסקלנטה (Grand Staircase-Escalante National Monument)
4. המונומנט הלאומי וולנט קניון (Walnut Canyon National Monument)
5. המונומנט הלאומי וופטקי (Wupatki National Monument)
6. המונומנט הלאומי יוקה האוס (Yucca House National Monument)
7. המונומנט הלאומי 'מצוקי רומיליון' (Vermillion Cliffs National Monument)
8. המונומנט הלאומי נוואחו (Navajo National Monument)
9. המונומנט הלאומי נטורל ברידג'ס (Natural Bridges National Monument)
10. המונומנט הלאומי סידר ברייקס (Cedar Breaks National Monument)
11. המונומנט הלאומי סנטס קרייטר (Sunset Crater Volcano National Monument)
12. המונומנט הלאומי פייפ ספרינג (Pipe Spring National Monument)
13. המונומנט הלאומי קולורדו (Colorado National Monument)
14. המונומנט הלאומי קניון די צ'לי (Canyon de Chelly National Monument)
15. המונומנט הלאומי 'קניוני הקדומים' (Canyons of the Ancients National Monument)
16. המונומנט הלאומי ריינבו ברידג' (Rainbow Bridge National Monument)
17. סכר גלן (Glen Dam)
18. סכר הובר (Hoover Dam)
19. 'עמק האלים' (Valley of the Gods)
20. 'עמק המונומנט' (Monument Valley)
21. קניון הוואסו (Havasau Canyon)
22. שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס (Arches National Park)
23. שמורת הטבע הלאומית ברייס (Bryce National Park)
24. שמורת הטבע הלאומית גרייט בייסין (Great Basin National Park)
25. שמורת הטבע הלאומית גרנד קניון (Grand Canyon National Park)
26. שמורת הטבע הלאומית 'היער המאובן' (Petrified Forest National Park)
27. שמורת הלאומית זאיון (Zion National Park)
28. שמורת הטבע הלאומית מזה ודה (Mesa Verde National Park)
29. שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס (Canyonlands National Park)
30. שמורת הטבע הלאומית קפיטול ריף (Capitol Reef National Park)
31. שמורת המדינה אגן קודאכרום (Kodachrome Basin State Park)
32. שמורת המדינה גוסנקס (Gooseheads State Park)
33. שמורת המדינה דד הורס פוינט (Dead Horse Point State Park)
34. שמורת המדינה 'הדיונות הוורודות' (Coral Pink Sand Dunes State Park)
35. שמורת המדינה 'עמק גובלין' (Goblin Valley State Park)

בירוק: אתרים המוזכרים בספר זה

תוכן עניינים

46	שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס	4	הדירוג שלנו לשמורות הטבע הלאומיות
48	מפת שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס	7	מפת התמצאות
50	מסלולי הליכה מומלצים במחוז 'אי בשמים'	8	דברים שחשוב לדעת
52	מסלולי הליכה מומלצים במחוז נידלס		
54	מסלולי הליכה מומלצים במחוז מייז		
56	תיאור מסלול נסיעה במחוז 'אי בשמים'		
56	תיאור מסלול נסיעה במחוז נידלס		
58	פעילויות נוספות בשמורת קניונלנדס		
60	שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס מידע שימושי		
60	מתי?		
61	איך מגיעים?		
61	כמה זמן?		
62	פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד		
62	מלונות		
63	חניוני לילה	14	שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס
65	ציורי סלע	16	השמורות של מדינת יוטה
66	מזה וביוט	18	רמת קולורדו
68	שמורות ואתרים נוספים בקרבת קניונלנדס	20	מפת שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס
68	שמורת המדינה דד הורס פוינט	22	מסלולי הליכה מומלצים בשמורת ארצ'ס
70	המונומנט הלאומי נטורל ברידג'ס	28	תיאור מסלול נסיעה בשמורת ארצ'ס
70	'עמק האלים'	31	סיפור היווצרותן של הקשתות
70	שמורת המדינה גוסנקס	32	פעילויות נוספות באזור העיירה מואב
72	'עמק המונומנט'	35	עקבות של דינוזאורים
74	האינדיאנים בני שבט נוואחו	36	שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס מידע שימושי
76	הצעות לתכנון הביקור באזור העיירה מואב	36	מתי?
		36	איך מגיעים?
		37	כמה זמן?
		37	פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד
		37	מלונות
		38	חניוני לילה
		40	בעלי חיים בדרום יוטה
		42	דרכי נוף בקרבת העיירה מואב
		42	נסיעה בדרך נוף בכביש 128
		42	נסיעה בדרך נוף מרהיבה ביופיה אל פסגות
		42	הרי לה סל
		43	שמורות נוספות בקרבת ארצ'ס
		43	המונומנט הלאומי קולורדו
		45	מתי כדאי לנסוע לארצ'ס ולקניונלנדס?

בתמונה למעלה מימין: 'הסלע המאוזן', ומאחוריו נוף אבן החול האדומה בשמורת הטבע הלאומית ארצ'ס. בתמונה למעלה: הנופים המרהיבים של דרום יוטה והרי לה סל הנשקפים מכביש 128.

דברים שחשוב לדעת

שמורות טבע לאומיות - כללי

מחיר מינוי משפחתי שנתי לשמורות הטבע הלאומיות (National Parks) בארה"ב הוא \$80. מחיר כניסה לכל שמורה בנפרד הוא עד \$30 למשפחה לשבוע - המחיר המדויק משתנה משמורה לשמורה. יש שמורות שהכניסה אליהן אינה כרוכה בתשלום. המינוי תקף לשנה ומאפשר כניסה חופשית לשמורות טבע לאומיות ולמונומנטים לאומיים (National Monuments), אך לא לשמורות מדינה (State Parks).

שמורות טבע לאומיות פתוחות בדרך כלל 24 שעות ביממה 365 ימים בשנה. לעומתן, שמורות מדינה בדרך כלל סגורות בלילה. לעתים ניתן להיכנס לשמורת מדינה גם כשהיא סגורה (שער הכניסה נותר פתוח) ולעתים שער הכניסה נסגר. אם הזמנתם מקום בחניון לילה בשמורת מדינה, קראו את האותיות הקטנות באישור ההזמנה (לעתים מופיע באישור קוד כניסה לשער הכניסה ולעתים מצוין שאם מגיעים מאוחר יש להתקשר לבקש קוד).

עם ההגעה לשמורת טבע לאומית כדאי להיכנס למרכז המבקרים שבה ולקבל מפות, עלונים ומידע עדכני. מומלץ לברר פרטים על סיורים, פעילויות והרצאות ערב בחניוני הלילה ובמלונות השמורה, הניתנים על ידי הרינג'ים (פקחי השמורות). אלו בדרך כלל פעילויות נחמדות ביותר.

אם ברצונכם להישאר בשטח של שמורת טבע לאומית במשך הלילה ולא בחניון לילה מהסוג שאפשר להגיע אליו עם הרכב, יש לקבל לך בדרך כלל היתר מיוחד.

בחג ההודיה (יום ה' האחרון בחודש נובמבר) ובחג המולד (25.12) רבים ממרכזי המבקרים של שמורות טבע לאומיות נסגרים לקהל.

במרכזי מבקרים רבים יש תצוגות וסרטים על אודות האזור שבו הם שוכנים, וכן חנות ספרים ומזכרות. כמעט בכל מרכז מבקרים יש עמדה של פקח שמורה שתפקידו לענות על שאלותיכם, לסייע לכם לבנות מסלול טיול בשמורה, לצייד אתכם במפה מפורטת של מסלולי ההליכה בשמורה ולמסור לכם מידע מעודכן על מזג האוויר ועל מצבם של כבישי השמורה.

וילג' (Village), הקיים בחלק משמורות הטבע הלאומיות, הוא מרכז לוגיסטי הכולל חלק מן השירותים הבאים: מרכז מבקרים, חנות, מסעדה, תחנת דלק, חניון לילה, מלון וכדומה.

לא כדאי להסתמך על GPS בעת ניווט בתוך השמורות; ברבות משמורות הטבע הלאומיות אין קליטה סלולרית; ברוב מרכזי המבקרים בשמורות יש חיבור אינטרנט אלחוטי.

לפני שנכנסים לשמורת טבע לאומית כלשהי כדאי למלא דלק ולרכוש מצרכי מזון ומים. המחירים בשמורות גבוהים, ולעתים אין בשטח תחנות דלק, חנויות ומקומות למילוי מים.

מסלולי הלילה

לכל מסלול הלילה מוצמד דירוג על פי כוכבים המתארים את יופיו (מכוכב אחד ועד חמישה כוכבים). תיאור המסלול כולל מידע על אורכו, משכו, רמת הקושי שלו, התאמתו לילדים, עבירותו לעגלות ולכיסאות גלגלים ועוד. זמן ההליכה המצוין במסלולי ההליכה מתייחס לקצב הליכה ממוצע וכולל גם זמן לעצירות קצרות.

בשמורות הטבע של ארה"ב אמנם אין סימון שבילים בצבעים כמו בארץ, אך השבילים מסומנים בבירור על ידי שלטים. בדרך כלל אין צורך במפות למעט אלה המחולקות במרכזי המבקרים.

המונח 'תוספת גובה' במסלולי ההליכה מתייחס לסך העלויות במסלול. למשל, תוספת הגובה של מסלול המתחיל בגובה 1,000 מ' ומעפיל בעלייה ללא ירידות בדרך לגובה 2,000 מ' תהיה 1,000 מ'; תוספת הגובה של מסלול המתחיל בגובה 1,000 מ', יורד לגובה 0 מ', ועולה לגובה 2,000 מ', תהיה 2,000 מ'; כאשר הנתון של 'תוספת הגובה' בספר זה שלילי, אזי המסלול הוא ברובו בירידה (אם כי תיתכנה בו מעט עליות קצרות לאורך הדרך), ובמקרה זה המונח מתייחס להפרש גובה שבין נקודת ההתחלה לנקודת הסיום.

חניוני לילה, אוהל וקרוואן

מחירי לינה בחניוני לילה בספר מצוינים בסימן \$, לפי הפירוט הבא: \$ - עד \$30 ללילה, \$ - \$30-50 ללילה, \$\$\$ - מעל \$50 ללילה.

לכל חניון לילה מוצמד דירוג על פי כוכבים המתארים את יופיו של החניון וסביבתו (מכוכב אחד ועד חמישה כוכבים). הדירוג אינו מתייחס לאיכות השירותים הניתנים בחניון.

חניוני הלילה הציבוריים של שמורות הטבע הלאומיות, של היערות הלאומיים (National Forests) ושל שמורות המדינה הם בדרך כלל יפים יותר (וגם זולים יותר) מחניוני הלילה הפרטיים. מנגד, בחניוני

הלילה הציבוריים יש פחות שירותים - לעתים קרובות אין בהם מקלחות, חיבור לחשמל וכדומה, וכמעט תמיד אין בהם 'שירותי מותרות', כגון מכונות כביסה, אינטרנט אלחוטי, בריכת שחייה וכדומה. בחלק מחניוני הלילה הציבוריים ניתן לשלם במזומן בלבד. את הכסף יש לשלשל לתוך תיבה המיועדת לכך.

בחלק מהחניונים הציבוריים אי אפשר להזמין מקום מראש (הלינה היא על בסיס מקום פנוי, First Come, First Served), ובחלקם אפשר להזמין מקום. חלון ההזמנה בחניונים אלו נפתח כמה חודשים לפני התאריך המיועד, וכדי להבטיח מקום פנוי, כדאי להקפיד להזמין מקום עם פתיחת חלון ההזמנה (מידע על מועד פתיחתו מצוין בספר). בחניון של שמורת ארצ'ס יש להקפיד במיוחד להזמין מקום מבעוד מועד.

לפני הזמנת אתר (Site) בחניון כדאי לעיין במפת החניון (המוצגת בדרך כלל באתר האינטרנט שבו מזמינים מקום לינה בחניון) ולבחור אתר מרוחק מהכביש הראשי, מרוחק מהשירותים, בצד החיצוני של הלולאה וכדומה. לעתים אף כדאי לחפש את החניון בתוכנת Google Earth ולעין בתמונות של האתרים השונים. בחירת אתר טוב בתוך החניון יכולה להעצים את ההנאה. במרבית החניונים יש אתרים המיועדים לקרוואנים ואתרים המיועדים לאוהלים. באלה המיועדים לקרוואנים יש כמה סוגים, למשל: Pull-through הוא אתר בו הכניסה אליו והיציאה ממנו היא בנסיעה קדימה (לא צריך לנסוע ברברס) בעוד באתר Back-in היציאה היא ברברס.

כל החניונים המתוארים בספר מיועדים הן לקרוואנים והן לאוהלים, אלא אם מצוין אחרת; בכל חניוני הלילה יש שירותים (שהם בדרך כלל נקיים למדי); בכל חניוני הלילה יש מים זורמים, אלא אם מצוין אחרת; בחניוני הלילה הציבוריים אסור להפעיל גנרטור בשעות הלילה (שעות ההפעלה המותרות מפורטות במקום).

כשיש בחניון לילה נקודה לריקון הביוב מהקרוואן, הדבר מצוין בפרטי החניון (בעמדה זו אפשר בדרך כלל גם למלא מים). בחניונים שיש בהם אתרים הכוללים חיבור לביוב תוכלו תמיד לרוקן ביוב מהקרוואן (גם אם באתר הספציפי שבו תבחרו אין חיבור לביוב).

בחניוני לילה פרטיים רבים יש מכונות כביסה המופעלות על ידי מטבעות (כדאי להצטייד במטבעות של 25 סנט).

אם נתקלתם בחניון שבו יש להזמין מינימום שני לילות אך ברצונכם ללון בורק לילה אחד, הזמינו שני לילות בהנחה שהתשלום על לילה אחד ילך לאיבוד (המחירי לילה בדרך כלל אינם גבוה). הקפידו להזמין

את הלילות כך שאכן תלנוו בלילה הראשון מבין שני הלילות המוזמנים, אחרת ייתכן שהזמנתכם תבוטל עקב אי הגעה (No Show).

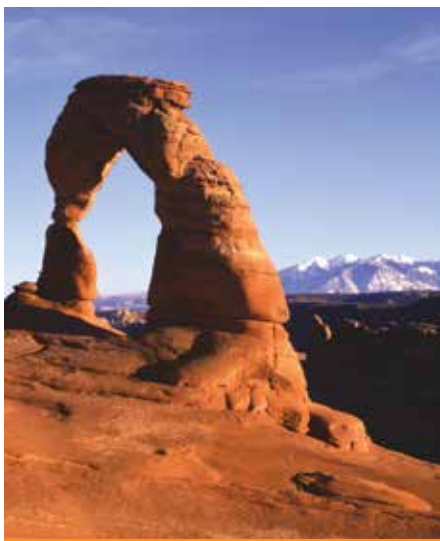
ברוב החניונים הציבוריים יש מקום למדורה וכן לגריל (מנגל). אסור לקושש עצים, וברוב חניוני הלילה ניתן לרכוש עץ למדורה. יש שמורות שאסור להכניס אליהן עץ למדורה מחשש להעברת מזיקי עצים לשטח השמורה. בשל סכנת התלקחות שריפות, בשמורות מסוימות חל לעתים איסור גורף על הבערת מדורות - כולל מדורות בחניוני הלילה (לעתים גם חל איסור על עישון מחוץ לרכב ואף בתוכו). לכן מומלץ לא להסתמך על האפשרות לבשל (או לעשות מנגל) במדורה וכדאי להצטייד בגזייה (בדרך כלל השימוש בגזייה מותר, ניתן לרכוש ברשת וולמרט, Walmart).

כדי להגן על בעלי החיים ולמנוע מצב בו יימשכו לחניוני הלילה, חובה לשמור על מחנה נקי. אסור להשאיר צידנית ללא השגחה ואסור להשאיר שאריות מזון. אי הקפדה על הנחיות אלה יכולה לפגוע בעולם החי של השמורה, וכן לגרור קנסות כבדים.

ללנים באוהל כדאי להצטייד בשקי שינה חמים (לשינה נעימה כדאי לבחור בשק שינה שמתאים לכחמש מעלות מתחת לטמפרטורה הצפויה) ובאוהל עמיד בגשם (3-Seasons). כדאי להקפיד להרכיב על האוהל את הכיסוי שלו (Rainfly), וכן חשוב להקפיד שהאוהל שתרכשו יכלול כיסוי המגיע עד למטה (אחרת - צפו לחדירות גשם מצדי האוהל). יש לציין שהמקום הבעייתי ביותר לחדירת מים הוא בדרך כלל החלק התחתון של האוהל, ולכן כדאי לרכוש ברזנט ולהניח אותו מתחת לאוהל, כדי שישו עליו מפני חדירת מים (ניתן לרכוש ברשת וולמרט). אם הברזנט גדול יותר מהאוהל, חשוב להקפיד לקפל כל כך שלא יבלוט מעבר לאוהל, אחרת מים שירדו מהאוהל יתנקזו על הברזנט (במקום לחלחל לאדמה) ויגלשו על הברזנט ממש אל מתחת לשקי השינה. בנוסף לכך, לא כדאי לרכוש אוהל גדול מדי. אוהל שכזה הוא מסורבל, קשה להקמה ובעיקר - לא ייכנס ברבים מהמשטחים הנוחים המיועדים להקמת אוהלים בחניוני הלילה. אפשר לרכוש אוהלים ושקי שינה ברשת חנויות ציוד הטיולים REI. אפשר להזמין ציוד באאוטלט של אתר רשת זו ולבקש לשלוח את ההזמנה לחנות הרשת הסמוכה לנקודת ההתחלה של הטיול.

חברות קרוואנים מחייבות בדרך כלל לינה של לפחות לילה לאחר טיסה טרנס אטלנטית לפני שכירת הקרוואן.

לעתים זול יותר לשכור קרוואן ארוך מאשר קצר. יחד עם זאת קרוואן ארוך פחות נוח לנהיגה; יש כבישים שאינם מומלצים לנסיעה ברכב ארוך; יש

בתמונה: דליקט ארץ' (Delicate Arch), ללא ספק הקשת המרשימה בשמורה. הקשת שוכנת מול אמפיתאטרון טבעי של אבן חול אדומה. מאחוריה באופק מזדקרים הרי לה סל הנישאים.

בתמונה: טורט ארץ' (Turret Arch). קשת מוגדרת כפתח בסלע של לפחות מטר, אשר אור יכול לחדור דרכו. בשמורת ארץ' זוהו עד היום כ-2,000 קשתות, חלקן גדולות בהרבה.

שמורת הטבע הלאומית ארץ'ס (Arches National Park) היא שמורה קטנה יחסית. היא ממוקמת בדרום מזרח מדינת יוטה, כרבע שעה נסיעה צפונה מהעיירה הקטנה והנחמדה מואב (Moab). בכניסה לשמורה מרכז מבקרים (Visitor Center), שבו ניתן לקבל מפות ומידע עדכני. מאזור מרכז המבקרים מתחיל כביש שאורכו כ-18 מייל, החודר למעמקי השמורה. בחלקו הראשון מעפיל הכביש לרמה מעל העמק שבו ממוקמת העיירה מואב, ושם, ממזרח מתגלים הרי לה סל (La Sal), המתנשאים לגובה של כ-3,900 מ' מעל פני הים. בהמשך חולף הכביש (שממנו מתפצלים כמה כבישי משנה קצרים) בין כל אתריה היפים של השמורה, שרובם ממוקמים צמוד לדרך או במרחק הליכה קצר ממנה.

שמורת הארץ'ס אמנם מפורסמת בעיקר בזכות הקשתות האדומות בתחומה, אבל יופיה אינו מסתכם רק בכך. מלבד הקשתות יש בארץ'ס גם אלפי חרוטים ותצורות יפהפיות נוספות של אבן חול, מצוקים מרשימים ואפילו כמה דיונות חול פריכות. אל כל אלה מתווסף נוף יוצא דופן של כל מרחבי דרום מזרח מדינת יוטה.

שני דברים מייחדים את שמורת ארץ'ס יותר מכול: הראשון הוא הנגישות - שמורת ארץ'ס אינה קניון שצופים בו מרחוק, אלא מקום שמהלכים בתוכו, שאפשר לגעת בו, לחוש אותו, להיות נוכח בו. ייחודה השני הוא בעובדה ששמורה זו ידידותית במיוחד גם למטיילים שאינם מיטיבי לכת. בעוד שבשמורות אחרות צריך לצאת למסלולים קשים יחסית כדי לזכות באמת לראות את המראות היפים והמרשימים ביותר, בשמורת ארץ'ס אפשר לצאת למסלולים קצרים יחסית ובכל זאת לא לפספס דבר.

שמורת הטבע הלאומית ארץ'ס

מדינה: יוטה

שנת הקמה: 1971

שטח: 310 קמ"ר

גובה מעל פני הים: כ-1,500 מ'

מספר מבקרים בשנה: כמיליון

אלפי קשתות של אבן חול, מצוקים אדומים אדירים, דיונות חול פריכות ומרחבי מדבר אדומים, ועל כל אלו משקיפים מלמעלה הרי לה סל, המתנשאים לגובה של כ-3,900 מ'

בתמונה: 'קשת החלון', שמורת ארץ'ס

בעלי חיים בדרום יוטה

את שטחה של דרום יוטה מאכלס כבש ההרים המדברי (Desert Bighorn Sheep), זהו תת מין שונה מכבש ההרים שמאכלס את הרי הרוקי, והסיכויים לצפות בו במהלך הטיול באזור (ובעיקר בעת טיול בשמורת קניולנדס) הם טובים למדי. כבש ההרים חזר לשטחה של מדינת יוטה הודות למאמצי שימורו לאחר שהגיע כמעט לסף הכחדה (בעקבות ציד ומחלות שמקורן בבקר). והיום על פי ההערכות חיים בדרומה של המדינה כמה אלפי פרטים. כבש ההרים הוא בעל קרניים גדולות, שאצל הזכר עשויות להגיע לאורך של כמטר אחד ולמשקל של כ-18 ק"ג, השווה למשקל כל השלד שלו. בעונת החיזור (נובמבר-ינואר) ניתן לראות לעתים קרובות כבשים ממין זכר נלחמים זה בזה על השליטה בהרמון הנקבות.

באזורים הגבוהים של דרום יוטה (ובעיקר בשמורות קפיטול ריף וברייס) ניתן לצפות באייל הפרדי (Mule Deer) שאחד ממאפייניו הוא אוזניו הגדולות וזנבו, שבקצהו כתם לבן. אייל זה מהווה מקור מזון לאריות הרים, לקוויטים ולשוורים.

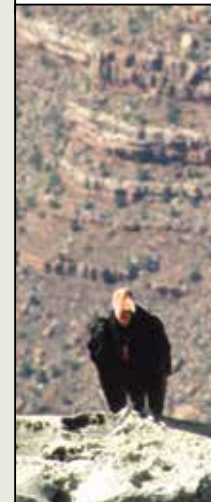
השוור (Bobcat) הוא בעל חיים אצילי ויוצא דופן ביופיו, לראותו בטבע היא זכות גדולה. אחד מסימני ההיכר שלו הוא זנבו הקצר. השוור ניזון מעכברים, מציפורים ומסנאים ולעתים גם מעופרי איילים.

בעלי חיים נוספים שניתן לצפות בהם בדרום יוטה הם: קוויטים, אנטילופות אמריקניות, מגוון סוגי מכרסמים (ביניהם סנאים), גיריות, דביבונים ושפע עופות דורסים (ובאזור ערוצי הנהרות אפילו עיטי ים קירחים).

הקונדור הקליפורני (California Condor) עוף דורס הניזון מנבלות (ועל כן מכונה הנשר של העולם החדש) ואשר מוטת כנפיו מגיעה לאורך של כשלושה מ', נכחד משטחה של ארצות הברית בסוף שנות ה-80 של המאה ה-20. בתחילת המאה ה-21 הוחזרו לטבע מספר פרטים שנשתמרו בשבי, וכיום כ-50 פרטים עפים במרחבי השמיים של מדינת אריזונה, ושל צפון מדינת יוטה, ועוד מספר בלתי מבוטל של פרטים חיים במדינת קליפורניה ובבחה-קליפורניה (מקסיקו). לעתים קרובות ניתן לצפות בעוף במעופו מעל הגרנד קניון.

את שטחה של דרום יוטה מאכלסות פומות, הידועות גם בשם אריה הרים (Mountain Lion) או קוגאר (Cougar). שמה המדעי של הפומה הוא *Felis concolor* ומשמעו 'חתול בעל צבע אחד'. צבעה של הפומה חום-אדמדם עם מעט שחור על הפנים ועל קצה הזנב. הפומה נודעת בגמישות גופה ובחוזק שרירי רגליה, המאפשרים לה לרוץ, לזנק במהירות על טרפה ולטפס על עצים. הפומות בדרך כלל חיות לבד וניזונות ממכרסמים, יונקים קטנים ואף איילים. לעתים הן מכסות את טרפם בעלים, כדי שיוכלו לשוב ולאכול ממנו. אורכו של פומה ממין זכר יכול להגיע לשני מ' (ועוד זנב של כ-80 ס"מ) ומשקלו עד 100 ק"ג. הסיכויים לראות פומה בטבע קלושים, ומי שזוכה לכך הוא בר מזל. במקרה שרואים פומה, יש להתרחק באטיות (לא לרוץ) ולתת לבעל החיים מרחב מילוט. כמו כן, במהלך טיול רגלי באזורים שידוע שיש בהם פומות לא כדאי לאפשר לילדים להשתרך לבדם מאחור או לרוץ קדימה.

זוחלים (נחשים, לטאות, חרדונים ועוד) נפוצים מאוד במדבריות דרום יוטה. בעלי חיים אלה בדרך כלל מוסווים היטב, וצבעם כסלע המסלע המדברי. אולם לעתים, בעת מופע חיזור, משנה החרדון הזכר את צבעו והופך בולט בשטח על מנת למשוך אליו את הנקבות.

דובים שחורים (Black Bears) אינם נפוצים מאוד במדבריות דרום יוטה, אולם למרות זאת לעתים רחוקות ניתן לצפות בהם במקומות לא מאוד צפויים, כמו למשל גור הדובים שבתמונה שנצפה אבוד למדי סמוך לגדת נהר קולורדו (בכביש 128).

מתי כדאי לנסוע לארצ'ס ולקניונלנדס?

מזג האוויר בשמורות ארצ'ס וקניונלנדס ובסביבתן מתאים לטיול בכל עונות השנה, אולם בחורף עלול להיות קר ואף לעתים מושלג באזור זה (וכבישים עלולים להיחסם). לכן, עדיף להימנע מביקור במקום בחודשים דצמבר-פברואר. יש לציין שלמרות האמור אפשר בהחלט לטייל במקום גם בחודשים חורפיים אלה (ואף ליהנות ממראות נהדרים של המדבר המושלג) אולם יש בכך מידה של סיכון (כדאי לשקול לשכור רכב 4 על 4 ובמידה של תחזית מושלגת אף לרכוש שרשראות שלג). מנגד, בחודשי הקיץ (ובעיקר בחודשים יולי ואוגוסט) עלול להיות חם למדי בחבל ארץ זה. אולם, בזכות גובהו של האזור, כ-1,500 מ' ומעלה מעל פני הים, החום בדרך כלל נסבל (אלא אם שורר בדרום מערב ארצות הברית גל חום קיצוני, אירוע נדיר יחסית). בשעות הצהריים עלול להיות מעט חם, אך בשעות הבוקר ובשעות אחר הצהריים (וכמובן בלילה) בדרך כלל נעים. יש לזכור שלמרות כינויו 'מדבר', אזור זה של דרום מערב יוטה אינו מדבר טיפוסי, שכן בלבו זורמים נהרות עם מים צוננים, ובשוליו מתרוממים הרים נישאים (הרי לה סל), ולכן במקרה של גל חום או בשעות החמות של היום אפשר להצטנן במקומות אלה. בחודשי הקיץ עשויות להתחולל בחבל ארץ זה סופות ברקים ורעמים, בעיקר בשעות אחר הצהריים. סופות אלה יוצרות לעתים מופע אורקולי מרהיב, והצפייה בהן היא חוויה. לעתים גורמות הסופות לשיטפונות (שיכולים מחד לשבש במעט את הטיול, אך מאידך מספקים מראות מרהיבים של זרימת מים במדבר) אולם בדרך כלל כמות הגשמים מועטה. עונות השנה המומלצות ביותר לטיול בשמורות ארצ'ס וקניונלנדס הן חודשי האביב (מרץ-מאי, אם כי במרץ עשוי עדיין להיות קר ולעתים אף מושלג) וחודשי הסתיו (ספטמבר-נובמבר, אם כי בנובמבר עשוי להיות קר למדי ולעתים אף מושלג).

בתמונה: הרי לה סל מתרוממים מעל נופי המדבר האדומים של שמורת קניונלנדס. הרים אלה מתנשאים לגובה של כ-3,900 מ' מעל פני הים ונראים למרחוק, ראו מידע נוסף בעמוד 42.

מסלולי הליכה מומלצים במחוז נידלס

★★★★★ **Pothole Point 1** מסלול המוביל לאזור שקערוריות בסלע (Potholes) ולכמה נקודות תצפית. לאחר הגשמים מתמלאות השקערוריות מים, והן מהוות בית גידול לסרטנים, לדו חיים ולחרקים (מחזור חייהם של בעלי חיים אלה קצר ביותר, שכן המים בדרך כלל מתאדים לאחר כמה ימים). קל מאוד 1 ק"מ (מעגלי) 30-45 דק' זניחה 1 נחמד אך לא מרהיב, מתאים בעיקר כשרוצים לחלץ עצמות מעט.

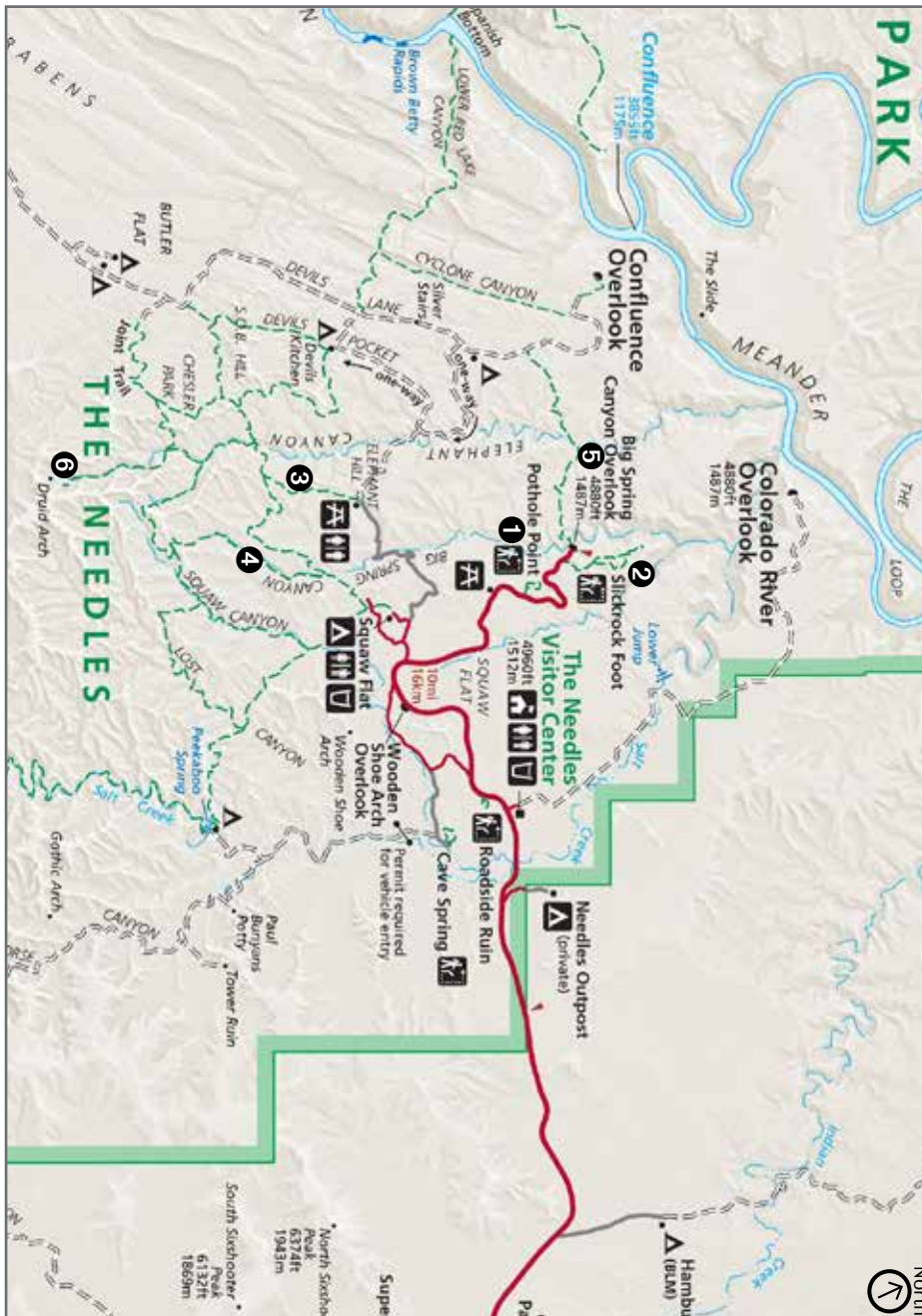
★★★★★ **Slickrock 2** מסלול המוביל לתצפיות נהדרות על ה'מחטים' של השמורה. לאורך המסלול אפשר לעתים לצפות בכבשי הרים מדבריים (Desert Bighorn Sheep). אם יש לכם זמן רק למסלול הליכה אחד קצר יחסית בשטחה של השמורה, זהו ללא ספק המסלול שיש לבחור בו. קל 4 ק"מ (מעגלי, כדאי ללכת נגד כיוון השעון) 2-3 ש' 20 מ' מתאים.

★★★★★ **Chesler Park Viewpoint 3** מסלול מרהיב, הכולל הליכה באחו אל לב אזור ה'מחטים' שבזכותן קיבל מחוז נידלס את שמו. המסלול מסתיים בנקודת תצפית פנורמית מרשימה (Chesler Park Overlook). אם יש לכם זמן רק למסלול הליכה ארוך אחד בשטח השמורה, שאינו קשה במיוחד, זהו המסלול לבחור בו. המסלול מתחיל בקצה דרך עפר המובילה לאזור הפיקניק Elephant Hill. הדרך לתחילת המסלול עבירה לכלי רכב רגילים כאשר היא יבשה, ואורכה כשלושה מייל. בינוני 10 ק"מ (5 ק"מ לכל כיוון) 4-5 ש' 160 מ' מתאים לילדים, מיטיבי לכת האוהבים לטייל ברגל. ניתן להאריך את המסלול בכ-7.5 ק"מ, ולהוסיף לו הליכה בלולאה של ה-Joint Trail, המובילה לנופים אפילו יפים מאלה של המסלול המרכזי.

★★★★★ **Big Spring Canyon to Squaw Canyon 4** מסלול נהדר, המוביל לכמה קניוני אבן חול, לאזורים שיש בהם תצורות יפהפיות של אבן חול ולמעייין קטן. בהשוואה למסלול שלעיל במסלול זה הנוף נשקף פחות למרחקים, אך ההליכה בו חווייתית יותר. המסלול כולל כמה אזורים תלולים (לא מתאים לבעלי פחד גבהים). המסלול מתחיל סמוך לחניון הלילה. קשה 12 ק"מ (מעגלי, כדאי ללכת נגד כיוון השעון) 5-6 ש' 100 מ' מסלול חווייתי וכיפי. נהדר לילדים, בעיקר לילדים בוגרים מיטיבי לכת (שכן מדובר במסלול ארוך למדי).

★★★★★ **Confluence Overlook 5** מסלול שרובו בשטח פתוח, המוביל לנקודת תצפית על המקום שבו נהר גרין זורם לנהר קולורדו. בינוני 16 ק"מ (8 ק"מ לכל כיוון) 6-7 ש' 70 מ' פחות מתאים לילדים, שכן רוב המסלול פחות מעניין בהשוואה למסלולים אחרים, יופיו מתבטא בעיקר בנקודת התצפית שבסופו.

★★★★★ **Druid Arch 6** מסלול המוביל לקשת יפה ולאחת התצפיות המרהיבות ביותר על ה'מחטים'. המסלול מתפצל ממסלול Chesler Park, וחלקו האחרון תלול. בסוף המסלול יש לטפס על סולם. המסלול מתחיל בקצה דרך עפר המובילה ל-Elphant Hill. הדרך עבירה לכלי רכב רגילים כשהיא יבשה. קשה 18 ק"מ (9 ק"מ לכל כיוון) 8-9 ש' 225 מ' מתאים לילדים בוגרים מיטיבי לכת בלבד.

מקרא סימנים לעמוד ממול: 1 דרגת קושי 2 אורך מסלול 3 זמן הליכה 4 תוספת גובה 5 התאמה לילדים

שיט נהרות

נהר קולורדו ונהר גרין זורמים בלב לבה של שמורת קניולנדס, ובהתחתרותם דרך שכבות הסלע הם יוצרים שני קניונים עמוקים. המים השקטים יחסית של שני הנהרות מתאחדים בנקודת מפגש (Confluence), שם הם הופכים סוערים וזורמים דרך קניון קטרקט (Cataract Canyon) לאגם פאוול (Powell Lake). השיט בקניון קטרקט נחשב לאתגר גדול בגלל האשדות הסוערים שבו, והוא מחייב היתר מיוחד. השיט בנהרות קולורדו וגרין מאפשר תצפית יוצאת דופן, מלמטה למעלה, על שמורת קניולנדס. גובה המים בנהרות תלוי בעונת השנה ובכמות המשקעים, אך בדרך כלל עוצמת הזרימה מאפשרת שיט שקט יחסית לאורך מיילים רבים. שיט כזה, בקנו, בקיאק או בסירת שיט, מתחיל מחוף לגבולות השמורה: השיט בנהר גרין מתחיל באתר Green River State Park שבעיירה גרין ריבר (Green River) ובכמה אתרים נוספים לאורך גדות הנהר. השיט במורד נהר קולורדו מתחיל מהעיירה מואב. השיט בשני הנהרות יפהפה, ולעולם אינו מלא מטיילים, אולם בכל מקרה הוא דורש היתר מיוחד, אותו אפשר לקבל במרכזי המבקרים של השמורה. ניתן לשוט בנהרות במסגרת סיורים מאורגנים, שאינם דורשים היתר שיט ויוצאים מהעיירה מואב, למידע: @www.nps.gov/cany/.planyourvisit/guidedtrips.htm

בתמונות משמאל: רחצה בנהר הקולורדו וסנפלינג מקשת סמוך לעיירה מואב. למידע על פעילויות נוספות באזור העיירה מואב (שיט נהרות, ג'פים, כדור פורח, אומגות ועוד) פנו לעמודים 32-33. בתמונה בעמוד ממול: ה'מחטים' של מחוז הנידלס כפי שהם נצפים מהמסלול היפה Slickrock.

אופני הרים
עם מאות הקילומטרים של דרכי העפר ברחבי השמורה, קניולנדס היא גן עדן לרכיבה על אופני שטח. בדרך כלל מלווה רכב שטח את הרוכבים ומספק להם מים ומזון. ניתן לשכור אופני הרים בעיירה מואב. מסלול פופולרי אך מאתגר לרכיבה על אופני הרים הוא White Rim Rd. זהו מסלול מעגלי באורך של 160 ק"מ, המתחיל כ-300 מ' מהכניסה למחוז 'אי בשמים', במהלכו רוכבים על שפת המצוקים התלולים של הקניון מול נופיו המרשימים של המחוז. כדי לרכוב על אופניים במסלול זה יש לקבל היתר מיוחד, אותו ניתן לבקש במרכז המבקרים של מחוז 'אי בשמים' ביום הרכיבה, או מראש, עד 24 ש' לפני התאריך המיועד, באתר @www.canypermits.nps.gov/index.cfm. למידע על סיורי אופניים מאורגנים בשמורה: @www.rimttours.com, ובעמוד 33.

שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס מידע שימושי

במרכז המבקרים של שמורת קניונלנדס תקבלו מפה מפורטת ומידע עדכני לגבי מסלולי הליכה ופעילויות.

בשמורת קניונלנדס אין מקומות לרכוש מזון, ומקומות מילוי המים גם הם מוגבלים. הצטיידו במים ומזון טרם הגעתכם. כמו כן יש להקפיד למלא דלק טרם הכניסה לשמורה.

ניתן להצטייד במים בשני מרכזי המבקרים של השמורה בחודשי האביב, הקיץ והסתיו. בחודשי החורף המקום היחיד בשמורת קניונלנדס שבו יש מי שתייה הוא חניון הלילה שבמחוז נידלס. Squaw Flat

מסלולי ההליכה בשמורת קניונלנדס חשופים ובחודשי הקיץ חם בהם מאוד. יש להצטייד בכמות רבה של מים. אם מטיילים במסלולים הארוכים כדאי לצאת לדרך בשעת בוקר מוקדמת.

◀ מת?

בשמורת קניונלנדס ניתן לטייל במהלך כל עונות השנה, אם כי עדיף לא לבקר במקום בחודשי החורף. להלן פירוט מזג האוויר בשמורה בעונות השנה השונות:

אביב (מרץ-מאי): בחודש מרץ יש עדיין סיכוי למזג אוויר קר (ולעתים אף מושלג), אולם בדרך כלל באביב מזג האוויר מצוין והשמים בהירים. בתחילת האביב מזג האוויר מעט קריר ללינה בחניוני הלילה, אך לקראת סוף האביב מזג האוויר הופך נעים ללינה בחניונים.

קיץ (יוני-אוגוסט): באזורים הגבוהים של השמורה (למשל מחוז 'אי בשמים') החום בדרך כלל נסבל, שכן הלחות נמוכה. באזורים הנמוכים יותר (למשל מחוז נידלס) חם למדי. עונת הקיץ איננה עונה מתאימה למסלולי הליכה ארוכים בשל החום, אך בהחלט אפשר לצאת בקיץ למסלולים קצרים (עם עדיפות לשעות הבוקר או אחר הצהריים). הודות לגובה (מעל 1,000 מ') הלילות נעימים. חודש יוני הוא חודש יבש יחסית (זהו החודש שבו כמות המשקעים באזור היא הנמוכה ביותר), אולם בחודשים יולי-אוגוסט מזג האוויר משתנה, ובמהלכם עולים הסיכויים לסופות ברקים ורעמים אחר הצהריים (סופות אלה נוצרות כתוצאה מחימום פני הקרקע במהלך היום ויצירת שקע ברומטרי, והן חלק ממה שמכונה 'עונת המונסון של הדרום מערב'). לעתים מובילות הסופות לשיטפונות, אך בדרך כלל הן מורידות כמויות מעטות של גשמים. מראה השמים במהלך סופות אלה בדרך כלל מרהיב. במהלך הסופות לא כדאי לטייל במסלולים חשופים (בשל חשש מפגיעת ברק). לקראת ערב חלה בדרך כלל התבהרות, ולמחרת מתחיל התהליך מחדש.

סתיו (ספטמבר-נובמבר): בחודש ספטמבר חודר אוויר קר יותר לאזור. סופות המונסון נחלשות ומזג האוויר נעים בדרך כלל. אוקטובר הוא חודש גשום יחסית. לקראת סוף הסתיו מזג האוויר הופך קר יותר, ובסוף הסתיו מזג האוויר קר מדי ללינה בחניוני לילה.

חורף (דצמבר-פברואר): קר למדי, ובלילות (ולעתים גם בשעות היום) הטמפרטורות יורדות מתחת לאפס מעלות צלזיוס. מחוז 'אי בשמים' לעתים קרובות מושלג. במחוזות האחרים הסיכויים לשלג קלושים יותר. כבישי השמורה בדרך כלל פתוחים בחורף, והם נסגרים רק בעת סופות שלגים חזקות. בדרך כלל מזג האוויר קר מדי ללינה בחניוני לילה.

◀ איך מגיעים?

נקודת המוצא הנוחה ביותר לטיול אל שמורת קניונלנדס היא העיירה מואב. כדי להגיע מהעיירה למחוז 'אי בשמים' יש לנסוע צפונה בכביש 191 כעשרה מייל, ולאחריהם לפנות שמאלה (מערבה) לכביש 313, החודר לשמורה. כדי להגיע מהעיירה למחוז נידלס יש לנסוע דרומה בכביש 191, ולאחר כ-40 מייל לפנות ימינה (מערבה) לכביש 211. גם העיירה הקטנה מונטיצ'לו היא נקודת מוצא טובה למטיילים אל מחוז נידלס. כדי להגיע ממונטיצ'לו למחוז נידלס יש לנסוע צפונה על כביש 191 ולאחר כ-15 מייל לפנות שמאלה (מערבה) לכביש 211. כדי להגיע למחוז מייז יש לפנות מהכביש המהיר 70-1 דרומה לכביש 24, ולאחר כ-25 מייל יש לפנות שמאלה (מזרחה) לדרך עפר (העבירה למכוניות רגילות), ובה יש לנסוע כ-46 מייל עד תחנת הפקחים Hans Flat (בדרך עוברים את הפנייה לקניון 'פרסת הסוס'). מתחנה זו אפשר לצאת לטיולים רגליים או לטיולים ברכבי שטח. אפשר להגיע למחוז מייז לאחר ביקור בשמורת הטבע הלאומית קפיטול ריק, ולפנות מכביש 24 ימינה (מזרחה) לדרך העפר המובילה למחוז.

◀ כמה זמן?

כדאי להקדיש למחוז 'אי בשמים' יום טיול אחד, הכולל נסיעה מהעיירה מואב אל המחוז והליכה במסלול המומלץ המוביל אל תצפית גרנד ויו (Grand View). אל המסלול הזה ניתן לצרף מסלולים נוספים, למשל המסלול הקצר Mesa Arch ו/או Whale Rock או המסלול הארוך Murphy Pt Overlook. כדאי גם לבקר בנקודת התצפית על נהר גרין (Green River Overlook). בסיום היום ניתן להיכנס לביקור קצר בשמורת המדינה דד הורס פוינט. אם זמנכם קצר, אפשר להקדיש למחוז 'אי בשמים' רק חצי יום, שיכלול נסיעה בכביש החודר לשמורה ויציאה למסלול ההליכה המוביל לתצפית גרנד ויו. למחוז נידלס כדאי להקדיש יום אחד (טיול יומי ממואב או ממונטיצ'לו, Monticello), עדיף יומיים, ואף יותר מכך אם אתם מעוניינים לצאת לטיולים רגליים ארוכים. מומלץ ללון בחניון הלילה של השמורה, וכך תוכלו ללכת באחד המסלולים הארוכים יותר שהמחוז מציע. לחלופין, ניתן ללון בעיירה מונטיצ'לו הסמוכה למחוז. למחוז מייז יש להקדיש לפחות שלושה ימים, וזאת משני טעמים: זמן ההגעה אל המחוז ארוך, והמסלולים עצמם ארוכים. יש לתכנן את הטיול מראש, וכדאי להזמין את האישורים הנדרשים למפרע. הטיולים הרגליים במחוז זה קשים וארוכים, ולעתים קרובות מצריכים טיפוס בחבלים.

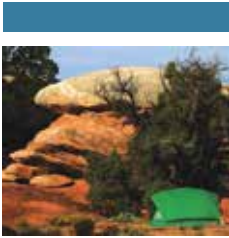
שימו לב, כדי לנסוע ברכב שטח או באופניים בדרכי העפר White Rim Rd או Elephant Hill Rd יש להוציא אישור באתר השמורה 24 שעות מראש או במרכזי מבקרים על בסיס מקום פנוי ביום הטיול (אין צורך באישור כדי לנסוע לאזור הפיקניק Elephant Hill שהוא נקודת התחלה של כמה מסלולי הליכה במחוז 'נידלס'). ראו מידע נוסף בעמוד 58.

מדינת יוטה שייכת לאזור זמן שהוא תשע שעות אחרי שעון ישראל (Mountain Time).

בתמונה: בחורף פוקדות לעתים יסופות שלגים את מחוז 'אי בשמים'. הנוף הוא של המצוקים האדומים המכוסים לבן ושל האזורים הנמוכים יותר המכוסים במעטה של עננות יפהפה, ואם לא די בכך, מרחוק באופק נצפות פסגותיהם המושלגות של הרי לה סל הנישאים.

אם ברצונכם להישאר בשטח השמורה בלילה (למעט בחניוני הלילה), או אם ברצונכם לישון בנהרות, תצטרכו לקבל היתר מיוחד (בתשלום סמלי), אותו ניתן לקבל במרכז המבקרים או להזמין באתר: www.canypermits.nps.gov יש לקבל היתר גם לטיולי סוסים ולטיולי רכב שטח. בחודשי הקיץ עולה מספר הבקשות להיתרים על הקצבתם, וכדאי לשריין אותם מראש.

בתמונה למעלה: חניון הלילה היפה Squaw Flat שבקרבתו מתחילים מסלולי הליכה רבים. בתמונה למטה: מסלולי הליכה רבים בשמורות דרום יוטה מסומנים באמצעות גלי אבנים.

Whispering Sands Motel, מלון בעיירה האנקסוויל, שהיא הקרובה ביותר למחוז מייז ולקניון 'פרסת הסוס', ☎ 435-542-3238, www.whisperingsandsmotel.com ☎, 90 Hwy 95, Hanksville, UT

Stone Lizard Lodging, מלון בעיירה בלנדינג, בין מואב ובין 'עמק המונומנט', כולל סוויטות עם מטבחון, ☎ 435-678-3323, www.stonelizardlodging.com ☎, 88 W Center St, Blanding, UT

Quality Inn & Suites Blanding, מלון בעיירה בלנדינג, ☎ 435-678-3271, 877-424-6423, www.choicehotels.com ☎, 711 S Main St, Blanding, UT

מלונות ברמת מחיר בינונית

Holiday Inn Express Green River, מלון בעיירה גרין ריבר, הקרובה למייז ולקניון 'פרסת הסוס', ☎ 435-564-4439, 800-439-4745, www.hiexpress.com ☎, 1845 E Main St, Green River, UT

חניוני לילה

המבקרים בשמורת קניונלנדס, ובעיקר אלה הפוקדים את מחוז 'אי בשמים', יכולים ללון בחניוני הלילה שבעיירה מואב, בחניון הלילה של שמורת ארצ'ס, בחניון הלילה של מחוז 'אי בשמים' או בחניון הלילה של שמורת המדינה דד הורס פוינט, ראו עמודים 38-39. המבקרים במחוז נידלס יכולים ללון בחניוני הלילה של מחוז זה. לינה בשטח במחוז מייז אפשרית לאחר קבלת היתר מתאים. ראו מידע להלן.

★★★★★ Squaw Flat, חניון יפהפה במחוז נידלס של שמורת הטבע הלאומית קניונלנדס, בין גבעות של אבן חול ובלב מרחבי מדבר. החניון ממוקם סמוך לנקודת ההתחלה של מספר מסלולי הליכה מומלצים. החניון אינו מיועד לקרוואנים שאורכם מעל 28 פייט. החניון פתוח כל השנה. אי אפשר להזמין בו מקום מראש (כדי לתפוס מקום כדאי להגיע לחניון בסביבות שעת הצ'ק אאוט, שהיא 10:00 בבוקר). הוראות הגעה: יש לפנות מכביש 191 לכביש 211. כ-2.5 מייל אחרי מרכז המבקרים יש לפנות שמאלה. \$, למידע: ☎ 435-259-4712.

★★★★★ Needles Outpost, חניון לילה פרטי. אפשר ללון בו אם החניון של השמורה מלא. החניון פתוח כל השנה. בחניון יש מקלחות, חנות קטנה ותחנת דלק. הוראות הגעה: יש לפנות מכביש 191 לכביש 211, החניון ממוקם מימין, לפני שער השמורה. \$, למידע ולהזמנות: ☎ 435-896-3968, www.needlesoutpost.com ☎

פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד:

פרטי התקשרות: ☎ 435-719-2313, www.nps.gov/cany ☎

מרכזי מבקרים: בשמורה שני מרכזי מבקרים (Visitor Centers), הראשון במחוז 'אי בשמים', ☎ 9:00-16:00, ממוקם סמוך לכביש 313, כ-32 מייל מהעיירה מואב; השני במחוז נידלס, ☎ 8:30-16:00, ממוקם סמוך לכביש 211, כ-34 מייל מהפנייה מכביש 191. מרכזי המבקרים סגורים בחורף (בחודשים דצמבר-פברואר). במחוז מייז פועלת גם תחנת פקחים (Hans Flat Ranger Station), הממוקמת בכניסה המזרחית לשמורה, ☎ 8:00-16:30. תחנה זו פתוחה כל השנה, וגם בה ניתן לקבל היתרים.

מועדי פתיחת כבישים ותנאי עבירות: הכבישים הראשיים של השמורה פתוחים בדרך כלל כל עונות השנה והם נסגרים רק בעת סופות שלגים חזקות או בעת שיטפונות. הכבישים הראשיים של השמורה עבירים לכל סוגי הקרוואנים. בנוגע לדרכי עפר, כדאי לברר על מצבן במרכז המבקרים טרם היציאה לדרך.

מלונות

המבקרים בשמורת קניונלנדס, ובעיקר אלה הפוקדים את מחוז 'אי בשמים', יכולים ללון במלונות העיירה מואב, ראו פירוט מלונות בעמודים 37-38. המבקרים במחוז נידלס יכולים ללון בעיירות הקטנות מונטיצ'לו (Monticello) ובלנדינג (Blanding). לינה בעיירות אלה משתלבת היטב גם עם נסיעה ממואב דרומה ל'עמק המונומנט' (או ההפך), הכוללת במהלכה ביקור במחוז נידלס. המבקרים במחוז מייז ובקניון 'פרסת הסוס' יכולים ללון לפני הכניסה לשמורה בעיירה האנקסוויל (Hanksville) או בעיירה גרין ריבר (River Green), ראו מידע להלן.

מלונות ברמת מחיר נמוכה

Inn at the Canyons, מלון נחמד בעיירה הקטנה מונטיצ'לו, שהיא נקודת היישוב הקרובה ביותר למחוז נידלס, ☎ 435-587-2458, www.monticellocanyonlandsinn.com ☎, 533 N Main St, Monticello, UT

Rodeway Inn & Suites Monticello, מלון בעיירה מונטיצ'לו, ☎ 435-587-2489, 877-424-6423, www.choicehotels.com ☎, 649 N Main St, Monticello, UT

בתמונה: מי שיש לו רכב שטח יכול לנסוע ממואב למחוז 'אי בשמים' בדרך עפר מרהיבה (Shaffer Rd), המעפילה מהמישורים שבהם מתחת נהר קולורדו אל הרמה הגבוהה, שבה שוכנת השמורה. העלייה כוללת פיתולים רבים ונוף נהדר. כדי להגיע לדרך זו יש לנסוע ממואב צפונה בכביש 191 ולאחר ארבעה מייל לפנות מערבה לכביש פוטאש (Potash Rd, כביש 279). לאחר נסיעה של כ-16 מייל הופך כביש זה לדרך עפר המעפילה כאמור אל מרומי מחוז 'אי בשמים' (הדרך מתחברת לכביש הראשי של השמורה סמוך למרכז המבקרים).

המונומנט הלאומי נטורל ברידג'ס (Natural Bridges National Monument), ובתרגום מילולי 'הגשרים הטבעיים', הוא מונומנט לאומי קטנטן הממוקם כשעה נסיעה לכיוון מערב מהעיירה בלנדינג (Blanding), בדרום מזרח מדינת יוטה. בשמורה זו שלוש קשתות אבן חול ענקיות (שלושתן נמנות על עשרת הקשתות הטבעיות הגדולות בעולם) שזכו לשמות האינדיאניים: Sipapu, Owachomo ו-Kachin. קשתות אלה שונות במראה שלהן מהקשתות של שמורת הטבע הלאומית ארצ'ס, וצורתן מאורכת יותר ועגולה פחות. סיבת היווצרותן שונה מזו של הקשתות בשמורת ארצ'ס (ראו מידע נוסף בעמוד 31) בכך שהן נוצרו בעיקר על ידי בליה של מי נהרות. בעת זרימתן סחף הנהר את השכבות התחתונות, שהיו עמידות פחות, והותיר על תילן שכבות עליונות, שהיו עמידות יותר ונותרו בין השמים והארץ. יש בשמורה דרך נוף מעגלית שאורכה כתשעה מייל המובילה לנקודות תצפית על קשתות יפות אלה. נוסף על כך יש בשמורה כמה מסלולי הליכה קצרים וכן מרכז מבקרים. כדי להגיע למונומנט יש לנסוע מערבה בכביש 95 וממנו לפנות לכביש 275. למידע נוסף: ☎ 435-692-1234 © www.nps.gov/nabr/index.htm

📍 בעיירה בלנדינג שני מוזיאונים, האחד Edge of the Cedars (State Park Museum) מתמקד בעבודות אומנות אינדיאניות ובו גם כפר אינדיאני משוחזר, © stateparks.utah.gov/parks/edge-of-the-cedars, ובשני (The Dinosaur Museum) מוצגים מאובני דינוזאורים, © dinosaur-museum.org

'עמק האלים' (Valley of the Gods) הוא עמק יפהפה (האח הקטן של 'עמק המונומנט'), השוכן לא רחוק מהעיירה מקסיקו הט (Mexican Hat) בדרום מזרח יוטה. בעמק דרך עפר באיכות טובה, שאורכה כ-17 מייל (עבירה בדרך כלל לרכבים רגילים כאשר היא יבשה ואינה מומלצת לקרוואנים), המובילה אל אזורים לא מתוירים מרהיבים ביופיים. הפנייה לדרך זו ממוקמת כ-12 מייל ממערב לצומת הכבישים 191 ו-163. הדרך מתחברת בהמשך לכביש 261. לאורך הדרך בית הארחה נחמד (Valley of the Gods B&B), למידע: © www.valleyofthegodsbandb.com

שמורת המדינה גוסנסקס (Goosenecks State Park) ממוקמת סמוך לגבולה הדרום מזרחי של מדינת יוטה ומשקיפה על נפתוליו של נהר סן חואן (San Juan), שעומקם מגיע ליותר מ-300 מ'. במשך מיליוני שנים חרץ נהר סן חואן נפתולים, שהלכו והתעמקו אף יותר ככל שהנוף מסביב התרומם (כחלק מההתרוממות של רמת קולורדו). באזור זה הנהר כה מפותל עד כי היחס בין אורך הנהר לאורך הדרך שהוא מבצע הוא 1 ל-5, כלומר חמישה ק"מ של נהר מתקדמים בקו אופקי כק"מ אחד בלבד. שמורת גוסנסקס אינה מפותחת בעיקרה, ואין בה מסלולי הליכה מוסדרים, אלא רק נקודת תצפית על הנהר. מי שמעוניין לטייל לעבר נפתולי הנהר יכול ללכת במסלול Honaker Trail, הממוקם סמוך לשמורת גוסנסקס (כדי להגיע למסלול מהשמורה יש לפנות מכביש

בתמונה בעמוד ממול: הכביש המוביל לעמק המונומנט' בו צולמה הסצנה המפורסמת בסרט פורסט גאמפ, שבה מפסיק גאמפ לפתע את ריצתו.